ANSAMBLU (HEAP)

- Este o structură de date eficientă pentru memorarea cozilor cu priorități
- ➤ Tipuri de ansamblu: <u>binar</u>, binomial, Fibonacci, etc.
- > Structura de *ansamblu* (*heap*) binar este un vector care poate fi vizualizat sub forma unui arbore binar aproape plin (având structura de ansamblu).

Observații: Pp. că elementele din ansamblu sunt $a_1, a_2, ..., a_n$

- \triangleright a_1 este elementul din rădăcină
- $ightharpoonup a_i$ are fiul stâng a_{2i} dacă $2 \cdot i \le n$ și fiul drept a_{2i+1} dacă $2 \cdot i + 1 \le n$
- \triangleright a_i are părintele $a_{[i/2]}$

Un *ansamblu binar* $(a_1, a_2, ..., a_n)$ este un arbore binar care are *structură de heap* și verifică *proprietatea de heap*.

- <u>Structură de heap</u> arborele binar este plin, exceptând ultimul nivel care este plin de la stânga la dreapta (în ordine).
- Proprietatea de heap
 - $\Rightarrow a_i \ge a_{2i} \quad \forall i$, dacă $2 \cdot i \le n$
 - $\triangleright a_i \ge a_{2i+1} \quad \forall i \text{ dacă } 2 \cdot i + 1 \le n$

Observații

- ➤ Relația ,,≥" poate fi generalizată la o relație de ordine ℜ oarecare.
- Ansambul binar este în general memorat *secvențial* folosind un vector (dinamic), fără a fi necesară memorarea înlănțuită legături între elemente (ex. pointeri).

Proprietăți

- \triangleright a_1 este cel mai **mare** element din ansamblu dacă \Re =" \geq "
- ➤ Dacă ℜ="≥", atunci pe orice drum de la rădăcină la un nod, elementele sunt ordonate descrescător.
- ightharpoonup Înălțimea unui heap cu n elemente este $\theta(\log_2 n)$. Ca urmare, timpul de execuție a operațiilor specifice va fi $O(\log_2 n)$

- Operații specifice pe ansamblu:
 - o **adăugare** element (astfel încât să se păstreze proprietatea de heap)
 - o **ștergere** element (se șterge elementul maxim dacă *R*="≥", cel din vârful ansamblului).
- Pp. în continuare $\mathcal{R}=$ " \geq ".

sfSTERGE

• Reprezentarea ansamblului

Ansamblu

```
Max: Intreg {capacitatea maxima de memorare} n: Intreg {nr.de elemente din ansamblu} e: TElement[0..n] {elementele din ansamblu}
```

```
Subalgoritmul ADAUGĂ (a, e) este {complexitate timp O(\log_2 n) } {pre: a: Ansamblu, a nu e plin, e:TElement } {post: a rămâne ansamblu după adăugare} a.n \leftarrow a.n+1 a.e[a.n] \leftarrow e URCĂ(a, a.n) {restabilește proprietatea de ansamblu posibil alterată} sfADAUGĂ
```

<u>Obs.</u> Nu verificăm la adăugare dacă ansamblul e plin. La implementare se poate redimensiona vectorul dacă se observă că se depășește capacitatea maximă alocată.

```
Subalgoritmul URCĂ (a, i) este { complexitate timp O(\log_2 n) }
{urcă elementul de pe poziția i spre rădăcină până va fi satisfăcută proprietatea de ansamblu}
{pre: a ansamblu nevid, elem. de pe poziția i a fost actualizat}
{post: a este ansamblu}
        e \leftarrow a.e[i] {elementul de urcat}
        k \leftarrow i {poziția unde va fi pus elementul e }
        p \leftarrow \lceil k/2 \rceil {părintele lui k}
        {căutăm o poziție pentru e printre strămoșii lui}
        Câttimp (p \ge 1) și (a.e[p] < e) execută
                 a.e[k] \leftarrow a.e[p] {strămoșii mai mici decât e sunt coborâți}
                p \leftarrow [p/2]
        sfCâtTimp
        \{s-a \text{ gasit pozitia } k \text{ pe care poate fi adăugat } e\}
        a.e[k] \leftarrow e
sfURCĂ
Subalgoritmul STERGE (a, e) este {complexitate timp O(\log_2 n) }
{pre: a:Ansamblu, a nu e vid}
{post: e:TElement este elementul maxim și e șters, a rămâne ansamblu după ștergere}
        e \leftarrow a.e[1] {elementul maxim}
        a.e[1] \leftarrow a.e[a.n]
        a.n \leftarrow a.n-1
        COBOARĂ(a, 1) {restabileste proprietatea de ansamblu posibil alterată}
```

```
Subalgoritmul COBOARĂ (a, poz) este {complexitate timp O(\log_2 n) }
{coboară elementul de pe poziția poz printre descendenți până va fi satisfăcută proprietatea de ansamblu}
{pre: a ansamblu nevid, elem. de pe poziția poz a fost actualizat}
{post: a este ansamblu}
        e \leftarrow a.e[poz] {elementul de mutat}
        i \leftarrow poz\{pozitia unde va fi pus elementul e \}
        i \leftarrow 2 \cdot poz {fiul stâng al lui i}
        {căutăm o poziție pentru e printre descendenți. Descendenții mai mari decât e urcă un nivel în arbore }
        câttimp (j \le a.n) execută { i are fiu stâng}
                dacă (i < a.n) atunci { i are și fiu drept? Dacă da, îl luăm pe cel mai mare dintre ei}
                         dacă a.e[j] < a.e[j+1] atunci
                                 j \leftarrow j+1
                         sfdacă
                 sfdacă
                 dacă a.e[j] \le e atunci {cel mai mare fiu este mai mic decât e atunci STOP}
                         i \leftarrow a.n+1
                altfel
                         a.e[i] \leftarrow a.e[j] \{fiul \ j \ urc \ a \}
                         i \leftarrow j
                        i \leftarrow 2 \cdot i
                Sfdacă
        Sfcâttimp
        a.e[i] \leftarrow e {pun elementul înapoi în structură}
sfCOBOARĂ
```

Aplicație : HEAPSORT. Sortarea unui vector cu n elemente folosind un Heap. Complexitate timp $O(n \log_2 n)$ spațiu suplimentar de memorare O(n).

PROBLEME

- 1. Generalizați relația" \geq " la o relație de ordine \mathcal{R} oarecare și implementați operațiile specifice.
- 2. Care este cel mai mic, respectiv cel mai mare număr de elemente dintr-un heap având înălțimea *h*?
- 3. Arătați că un heap având n elemente are înălțimea $\lceil \log_2 n \rceil$
- 4. Arătați că în orice subarbore al unui heap rădăcina subarborelui conține cea mai mare valoare care aparține în acel arbore (dacă $\Re = 2$).
- 5. Dacă \mathcal{R} =" \geq ", unde se poate afla cel mai mic element al unui heap, presupunând că toate elementele sunt distincte?
- 6. Este vectorul în care elementele se succed în ordine descrescătoare un heap?
- 7. Este secvența <23, 17, 14, 6, 13, 10, 15, 7, 12> un heap?
- 8. Găsiți un algoritm $O(n \cdot \log_2 k)$ pentru a interclasa k liste ordonate, unde n este numărul total de elemente din listele de intrare. Indicație: se va folosi un heap